

Kriminalnost v Sloveniji leta 1975

(Po podatkih organov za notranje zadeve)

Dušan Purkart*

Podatki o kriminalnosti v SR Sloveniji za leto 1975 zajemajo obdobje od 1. 12. 1974 do 30. 11. 1975, to je enako obdobjem iz prejšnjih let.

V številčnih podatkih so obravnavana kazniva dejanja iz vseh poglavij kazenskega zakonika, izpuščena so samo kazniva dejanja ogrožanje prometne varnosti v cestnem prometu (prometne nesreče), ki spadajo v 21. poglavje KZ.

Primerjalne podatke o številu kaznivih dejanj, obravnavanih osumljencih kaznivih dejanj z znanimi osumljenci in o kaznivih dejanjih z neznanimi storilci v zadnjih petih letih prikazuje naslednja preglednica.

Preglednica 1: Kriminalnost in storilci v letih 1971—1975

Kaz. dej. in osumlj.	Število				
	1971	1972	1973	1974	1975
Vsa k. d.	26 887	27 751	28 876	29 196	29 820
Ugotovljeni storilci	14 468	14 796	14 714	15 381	15 517
K. d. z znanimi osumljenci	17 921	18 002	18 538	19 634	20 092
K. d. z neznanimi storilci	8 966	9 749	10 338	9 562	9 728

Kazalnik 1971 — 100

Kaz. dej. in osumlj.	Število				
	1971	1972	1973	1974	1975
Vsa kazniva dejanja	100	103,2	107,4	108,6	110,9
Ugotovljeni osumljenci	100	102,2	101,7	106,3	107,3
Kaznivo dejanje z znanimi osumljenci	100	100,5	103,4	109,6	112,1
Kaznivo dejanje z neznanimi storilci	100	108,7	115,3	106,6	108,5

Primerjava vseh podatkov za druga leta nazaj je podana v preglednicah članka »Kriminaliteta v Sloveniji« (Revija za kriminalistiko in kriminologijo 1969).

V Sloveniji pride na 10 000 prebivalcev 165 kaznivih dejanj letno, (lani — 163).

* Dušan Purkart, inšpektor, RSNZ, 61000 Ljubljana, Kidričeva 2.

1. Splošni podatki o kriminalnosti in njeni sestavi za leto 1975

Organi za notranje zadeve SR Slovenije so v letu 1975 obravnavali 29 820 dejanj, ki so imela znamenja kaznivih dejanj (v nadaljevanju kaznivih dejanj) in so bile zaradi njih poslani ovadbe javnim tožilstvom. V primerjavi z letom 1974 se je število kaznivih dejanj zvečalo za 624 ali 2,13 % (leta 1974 za 1,1 %).

Gibanje kriminalnosti po posameznih poglavjih KZ prikazuje naslednja preglednica:

Preglednica 2: Kazniva dejanja po poglavjih KZ v letu 1975

Kazniva dejanja zoper	Število k. d.	Odstotek od vseh k. d.
— ljudstvo in državo	69	0,23
— človeštvo in med. pravo	—	—
— življenje in telo	2 253	7,56
— svobodo in pravice državljanov	811	2,72
— delovno razmerje	43	0,14
— čast in dobro ime	221	0,74
— osebno dostojanstvo in moralo	438	1,47
— zakonsko zvezo in rodbino	196	0,66
— človeško zdravje	83	0,28
— ljudsko gospodarstvo	965	3,23
— družbeno in zasebno premoženje	21 188	71,05
— splošno varnost ljudi in premoženja	565	1,89
— pravosodje	197	0,66
— javni red in pravni promet	1 495	5,01
— uradno dolžnost	1 296	4,34
SKUPAJ	29 820	100

V primerjavi s podatki iz leta 1974 so se v odstotkih najopazneje zvišala kazniva dejanja zoper splošno varnost ljudi in premoženja, zoper zakonsko zvezo in rodbino, zoper osebno dostojanstvo in moralo, številčno pa najbolj pri kaznivih dejanjih zoper družbeno in zasebno premoženje. Kljub temu pa opazamo, da je rast kriminalnosti v letu 1975 na splošno še vedno manjša kot v obdobju 1970—1973, ko je znašala povprečno 5,5 % letno.

V letu 1975 so organi za notranje zadeve na območju posameznih uprav javne varnosti obravnavali naslednje število kaznivih dejanj:

Preglednica 3: **Kazniva dejanja po upravah javne varnosti**

Uprava javne varnosti	Število k. d.	Odstotek od vseh k. d.
Celje	5 040	16,90
Nova Gorica	912	3,06
Koper	1 964	6,59
Kranj	1 815	6,09
Ljubljana	9 010	30,22
Maribor	7 814	26,20
Murska Sobota	1 862	6,24
Novo mesto	1 403	4,70
SKUPAJ	29 820	100

Odstotek udeležbe je pri posameznih upravah javne varnosti približno enak kot v preteklem letu, le da se je zvečal na območju UJV Maribor (tu smo prejšnje leto zaznamovali padec) in UJV Murska Sobota; precej se je znižal na območju UJV Koper, medtem ko smo tu v prejšnjih letih zaznamovali nenehno rast, zlasti na obalnem območju.

Število kaznivih dejanj, se je zvečalo na območju UJV Maribor (475), Celje (245) in Murska Sobota (210), opazno pa se je število kaznivih dejanj znižalo na območju UJV Koper (za 281).

Zanimivo je, da se je število obravnavanih kaznivih dejanj zvečalo v treh največjih mestih Slovenije. Tako je bilo v Ljubljani obravnavanih 5519 ali 18,5% kaznivih dejanj (lani 17,8%). V Mariboru 3278 ali 11% (lani 9,9%) in v Celju 1277 ali 4,1% (lani 4%). Skupno pa se je v teh mestih kriminalnost zvišala za 6,0%.

B. SPLOŠNA KRIMINALNOST

Med kaznivimi dejanji splošne kriminalnosti so obravnavana dejanja, storjena v škodo fizičnih oseb, in dejanja v škodo družbenega premoženja, ki se kažejo v oblikah klasične kriminalnosti.

Od celotnega števila v letu 1975 obravnavanih kaznivih dejanj, pride na splošno kriminalnost 27 490 ali 92,19% primerov (lani 26 795 ali 91,79%).

Na kazniva dejanja zoper življenje in telo pride 2253 (7,56%) primerov, na kazniva dejanja zoper zasebno in družbeno premoženje 21 188 (71,05%), na kazniva dejanja zoper osebno dostojanstvo in moralo 438 (1,47%), zoper javni red in pravni promet 1495 (5,01%) in na druga kazniva dejanja 2116 (7,09%) primerov.

V primerjavi s prejšnjim letom, ko se je splošna kriminalnost znižala za 0,5%, se je v obravnavanem letu znova zvišala in sicer za 2,6%. Zvišanje gre predvsem na račun kaznivih dejanj zoper družbeno in zasebno premoženje.

Kazniva dejanja zoper življenje in telo:

Kazniva dejanja zoper življenje in telo se na območju SR Slovenije v zadnjih letih nenehno zmanjšujejo, predvsem na račun lažjih oblik tovrstne kriminalnosti. V primerjavi z letom 1974 jih je bilo za 121 ali 5,1% primerov manj in je ta odstotek v zadnjih treh letih najvišji.

Obravnavanih je bilo 122 naklepnih umorov (od teh je ostalo 81 primerov pri poskusu), 15 umorov iz malomarnosti, 6 detomorov, 459 hudih telesnih poškodb, 1245 lahkih telesnih poškodb in 406 drugih kaznivih dejanj. Skupno je bilo torej obravnavanih 2253 kaznivih dejanj iz XII. poglavja KZ.

Nasprotno od leta 1974, ko se je število ubojev občutno znižalo, se je v obravnavanem letu občutno zvišalo, in sicer za 44 ali 56,4%. Zvečalo se je število dokončanih naklepnih umorov (od 28 do 41), umorov iz malomarnosti (od 10 na 15) in poskusov umorov (od 50 na 81).

Podobno kot v preteklih letih je tovrstno hudodelništvo še vedno najštevilnejše na območju UJV Maribor (822), sledijo Celje (451), Ljubljana (411), Murska Sobota (189) in Novo mesto (136).

Najhujših prestopkov (naklepnih ubojev) je bilo obravnavanih največ na območju UJV Ljubljana (44 primerov), sledijo Maribor (29), Celje (24), Kranj (9) in Murska Sobota (7).

Najpogostnejši vzrok za tovrstno prestopništvo je še vedno alkohol, ker povečuje nestrpnost pri reševanju konfliktnih razmerij med ljudmi. Med storilci je bilo tudi večje število duševno in drugače motenih oseb.

Kazniva dejanja zoper zasebno in družbeno premoženje

Organi za notranje zadeve so v letu 1975 obravnavali 21 188 kaznivih dejanj zoper družbeno in zasebno premoženje, to je za 566 ali 2,7% več kot v preteklem letu — takrat se je tovrstno hudodelstvo v zadnjih letih prvič zmanjšalo (za 0,1%). Omenimo naj, da je rast nastala predvsem zaradi zvečanja števila lažjih oblik kaznivih dejanj zoper družbeno premoženje.

Po posameznih UJV je udeležba naslednja: Celje (3684), Nova Gorica (533), Koper (1341), Kranj (1285), Ljubljana (6886), Maribor (5329), Murska Sobota (1186) in Novo mesto (944). Če te podatke primerjamo, opazimo, da število kaznivih dejanj narašča v severovzhodnih delih Slovenije, in sicer na območju UJV Murska Sobota za 27,8%, Maribor za 12,5% in Celje za 5,3%. Nasprotno je na območju UJV Koper: to hudodelništvo je bilo v nenehnem naraščanju, v letu 1975 pa je prišlo do občutnejšega znižanja (15,6%). Tudi na območju UJV Novo mesto je prišlo do zmanjšanja za 10,3%, na drugih območjih pa ni bistvenih razlik.

Obravnavanih je bilo 4955 vlomnih tatvin, 190 velikih tatvin, 568 žepnih tatvin, 1632 tatvin koles in motornih koles, 679 odvzemov motornih vozil, 9938 navadnih tatvin, 248 utaj, 1182 goljufij, 178 ropov in roparskih tatvin ter 1618 drugih kaznivih dejanj iz XX. pogl. KZ. Povečanje opazimo skoraj pri vseh vrstah kaznivih dejanj, manj je le vlomnih tatvin in odvzemov motornih vozil.

Storilci so s kaznivimi dejanji zoper družbeno in zasebno premoženje povzročili za 80 167 031 din škode (leto prej 76 273 850).

Število obravnavanih vlomnih tatvin se je v primerjavi z letom 1974 znižalo za 184 ali 3,6%, z letom 1973 za 1,8%, z letom 1972 pa kar za 7,6%. Zmanjšanje pripisujemo predvsem povečani preprečevalni dejavnosti organov za notranje zadeve in drugih javnih služb ter notranjemu nadzorstvu in drugim dejavnikom v podjetjih.

Uspešno je bilo raziskanih 2598 ali 49% vlomnih tatvin, to je za 2,2% ugodnejše od leta 1974 in za 0,8% ugodnejše v primerjavi z letom 1973.

Vlomnih tatvin v škodo družbenega premoženja je bilo 1416, to je precej manj kot $\frac{1}{3}$. Čeprav se je število vlomnih tatvin v škodo družbenega premoženja zmanjšalo, pa so se zvečale nevarnejše oblike, predvsem vlomi v blagajne.

V letu 1975 je bilo 38 tovrstnih vlovov, od tega je v 26 primerih ostalo pri poskusu. Najbolj pogosto so bile napadene blagajne v trgovskih poslovalnicah (10), poštah (7), bencinskih črpalkah (5) itd.

Najpogostnejši objekti napada so še vedno gostinski in trgovski lokali (481), skladišča (164), delavnice in delovišča (145), kioski (140) itd. Iz delavnic in delovišč storilci najpogosteje odnašajo razne stroje in orodje.

Tudi v škodo zasebnega sektorja še vedno prevladujejo vlomi v avtomobile. Tako je bilo leta 1975 (1318) in leta 1974 (1222) primerov. Povečalo se je tudi število vlomnih tatvin v stanovanja (726), sledijo drvarnice in kleti (358), delavski domovi (235), počitniške hišice (128) itd.

Z vlomi povzročena škoda na družbenem in zasebnem premoženju znaša 13 034 747 din (lani 10 246 579).

Žepne tatvine so se v obravnavanem letu v primerjavi s prejšnjim letom znova nekoliko dvignile, medtem ko smo poprej opazili zmanjšanje. Obravnavanih je bilo 568 ali 12,7% primerov več. Največ žepnih tatvin je v večjih mestih, in sicer v Ljubljani 246, v Celju 97 in v Mariboru 76. Tako pride na ta tri mesta 73,8% žepnih tatvin (lani — 67,3%). Uspešno je bilo raziskanih 34%, kar je približno enako kot v preteklem letu.

Tatvine koles so se v primerjavi z letom 1974 znova nekoliko zvišale. Obravnavanih je bilo 1222 in odstotek zvišanja znaša, 3,5. V tem številu je zajetih 63% tatvin koles s pomožnim motorjem. Po večletnem naraščanju teh tatvin se je v obravnavanem letu tovrstno hudodelništvo umirilo. Izid raziskovanja ni posebno dober, saj je ostalo neraziskanih 72,1% in je precej slabši od prejšnjega leta (66%).

Število tatvin motornih vozil se je nekoliko znižalo. Vpisanih je bilo 410 tatvin motornega kolesa in 28 tatvin avtomobilov. Skupno število se je znižalo za 1,4%. Neraziskanih je ostalo 65% tatvin motornih koles (lani — 69,6%) in 17,9% tatvin avtomobilov (lani — 52,1%).

V obravnavanem letu so se občutno zmanjšala števila kaznivih dejanj odvzema motornih vozil. Zapisanih je bilo samo 679 ali za 36,4% manj kot prejšnje leto. Čeprav se je število tega hudodelništva zmanjšalo, pa je tudi izid raziskovanja slabši. Neraziskanih je ostalo 33,4% (lani — 30,7%). S temi kaznivimi dejanji so storilci povzročili za 1 706 615 din škode (lani 1 538 565 din).

Navadne tatvine so znova narasle in sicer za 9,3%. Vpisanih je bilo 9938 (lani — 9091) primerov. Kot smo že omenili, gre zvečanje predvsem na račun tatvin v škodo družbenega premoženja. Med temi prestopki je bilo 1120 tatvin delov motornega vozila, 436 tatvin iz avtomobilov in 55 drznih tatvin.

Najpogostnejše so tatvine s škodo do 1000 din (4537), s škodo do 2000 din jih je bilo 1788, od 250 do 1000 din 1706, do 8000 din 1363, do 10 000 din 355 in nad 10 000 din 18 primerov.

V škodo družbenega premoženja je bilo storjenih 3993 navadnih tatvin (zvečanje za 17,6%), v škodo zasebnega premoženja pa 5945 (zvečanje samo za 4,4%).

Storilci so z navadnimi tatvinami povzročili za 13 069 460 din škode (lani 10 317 666 din).

Od skupnega števila navadnih tatvin je ostalo neraziskanih 4699 ali 47,3% primerov (lani — 47,8%). Kot v preteklih letih je najslabši izid pri raziskovanju tatvin delov motornega vozila, saj je ostalo neraziskanih 65,7%, in pri tatvinah iz avtomobilov — neraziskanih je ostalo 63,3%, vendar pa je izvid raziskovanja nekoliko boljši kot prejšnje leto.

Število utaj je bilo enako kot prejšnje leto. Zapisanih jih je bilo 248. Uspeh raziskovanja je nekoliko slabši, neraziskanih je ostalo 11,3% (lani — 9,3%).

Goljufije so se znova zvečale. Obravnavanih je bilo 1182 ali 12% več kot prejšnje leto (tako je odstotek zvečanja znašal 6,8%). Uspešno je bilo raziskanih 97% in je uspeh za 0,5% slabši kot prejšnje leto. Storilci so z goljufijami povzročili za 4 639 584 din škode.

Nekoliko so se pomnožili ropi in roparske tatvine, in sicer za 6 ali 3,5% primerov.

Najpogostejša oblika so še vedno tako imenovani neorganizirani priložnostni cestni ropi, vendar pa smo zaznamovali nekaj primerov, ko so storilci roparsko tatvino načrtovali, predvsem nad osebami, ki so prenašale denar. Uspeh raziskovanja je dokaj slabši kot prejšnje leto. Neraziskanih je ostalo 34,3% (lani — 22,3% primerov).

Kazniva dejanja zoper varnost ljudi in premoženja

V letu 1975 so organi za notranje zadeve obravnavali 556 kaznivih dejanj zoper splošno varnost ljudi in premoženja, to je za 66 primerov ali 13,5% več kot v prejšnjem letu. Med njimi

je bilo 223 primerov požigov in požarov in število teh prestopkov se je znižalo za 2,7%. Od skupnega števila teh prestopkov jih je bilo 96 storjenih naklepno, drugi pa iz malomarnosti. V škodo družbenega premoženja je bilo storjenih 70 takih dejanj (naklepnih 19 — lani 23), v škodo zasebnega premoženja pa 153 (naklepnih 77 — lani 116).

Organom za notranje zadeve je uspelo raziskati 70% požarov in požigov (lani 81%). Od naklepnih požigov je ostalo neraziskanih 67,7%; to je precej slabše kot izid od leta 1974 (40,6%); požarov iz malomarnosti pa je ostalo neraziskanih le 1,6% primerov.

Spolni prestopki

Število kaznivih dejanj zoper osebno dostojanstvo in moralo se je od 397 obravnavanih v letu 1974 znova zvečalo in sicer na 438 ali za 10,3%. Med tovrstnim hudodelništvom je še vedno največ posilstev. Obravnavanih jih je bilo 226, to je za 4 ali 1,8% več kot prejšnje leto. Veliko teh dejanj ostane pri poskusu.

Organom za notranje zadeve je uspelo raziskati 406 kaznivih dejanj zoper osebno dostojanstvo in moralo, to pomeni 92,7%. Uspeh je nekoliko boljši (leta 1974 — 91,4%). Posilstev je bilo raziskanih 197 ali 87,2% in uspeh je nekoliko slabši kot prejšnje leto (88,3%).

Mladinska kriminalnost

Mladinska kriminalnost je do 1972 leta nenehno naraščala, v zadnjih letih se je umirila, oziroma se celo iz leta v leto postopoma zmanjšuje.

V letu 1975 je bilo obravnavanih 1882 mladoletnikov, osumljenih, da so storili 2945 kaznivih dejanj. V primerjavi z letom 1974 se je odstotek mladoletnih osumljencev zmanjšal za 2,7%, število kaznivih dejanj pa za 1,1%.

(Odstotki obravnavanih mladoletnikov veljajo za skupno število vseh obravnavanih kaznivih dejanj in osumljencev.)

Udeležba mladoletnikov glede na vsa obravnavana kazniva dejanja v SR Sloveniji je v odstotkih še vedno najbolj številna pri kaznivih dejanjih z mamili, dalje pri spolnih prestopkih in pri kaznivih dejanjih zoper družbeno in zasebno premoženje. Pri kaznivih dejanjih v zvezi z mamili je udeležba mladoletnikov 20,3% (lani — 21,1%), pri spolnih prestopkih 12,1 (lani —

Preglednica 4: Kazniva dejanja mladoletnikov

Kazniva dejanja zoper	Število kaz. dejanj		% glede na vsa obrav. kazniva dejanja	
	1974	1975	1974	1975
življenje in telo svobodo in pravice državljanov osebno dostojanstvo in moralo	157	114	6,6	5,1
ljudsko gospodarstvo družbeno in zasebno premoženje	33	26	4,4	3,2
splošno varnost ljudi in premoženja	56	53	14,1	12,1
javni red in pravni promet	24	22	2,4	2,3
uradno dolžnost neupravičeno izd. pred. in prodaja mamil druga kazniva dejanja	2573	2551	12,3	12,0
	22	45	8,4	8,0
	62	90	4,2	6,0
	17	11	1,3	0,8
	16	14	21,1	20,3
	16	19	2,2	2,9
SKUPAJ	2976	2945	10,2	9,9
Obravnavani mladoletniki	1935	1882	12,6	12,1

14,1 %) in pri premoženjskih prestopkih 12 % (lani 12,3 %). Pri drugih prestopkih ni bistvenih razlik v primerjavi s prejšnjim letom, precej se je zvečalo le število kaznivih dejanj zoper javni red in pravni promet.

Mladoletniki so v združbah delovali pri 1318 kaznivih dejanjih, od tega sami mladoletniki v 512 primerih, skupno z odraslimi osebami pa v 806 primerih. Mladoletniki so se predvsem združevali pri storitvi kaznivih dejanjih zoper premoženje iz XX. pog. KZ. Tako pride na te prestopke kar 78,8 % združb. Omeniti je še, da se združbe vedno bolj organizirajo, da so motorizirane, kar jim omogoča večjo gibljivost.

Gospodarska kriminalnost

Kazniva dejanja zoper ljudsko gospodarstvo in kazniva dejanja zoper uradno dolžnost so zajeta v XIX. in XXIV. poglavju KZ.

V letu 1975 so organi za notranje zadeve odkrili skupno 2261 teh prestopkov, to je za 12 ali 0,5 % primerov manj kot v prejšnjem letu.

Zmanjšalo se je število kaznivih dejanj zoper ljudsko gospodarstvo (za 2,2 %) medtem ko se je število kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost zvečalo za 6,1 %.

Organi za notranje zadeve so obravnavali 965 kaznivih dejanj zoper ljudsko gospodarstvo, in sicer: 166 primerov nevestnega gospodarskega poslovanja, 183 nedovoljene trgovine, 13 kupčevanja s tujo valuto, 19 ponarejanja in razpečevanja denarja, 27 zlorabe pooblastil v gospodarstvu, 84 davčnih zatajitev, 267 primerov uničevanja gozdov in gozdnih tatvin, 132 primerov nezakonitega lova in ribolova in 74 drugih kaznivih dejanj.

Pri tovrstnem prestopništvu so se najbolj zvišala kazniva dejanja nezakonitega lova in ribolova (za 26,9 %) nevestnega gospodarskega poslovanja (22,9 %), in kazniva dejanja zlorabe pooblastil v gospodarstvu (22,7 %). Tudi davčne utaje so se zvečale za 10,5 %. Precej manj pa je bilo obravnavanih kaznivih dejanj kupčevanja s tujo valuto (za 71,8 %) in nedovoljene trgovine (za 12,5 %).

Kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost je bilo obravnavanih 1296, in sicer: 43 primerov zlorab uradnega položaja, 242 zlorab uradnega položaja iz koristljubnosti, 97 goljufij v službi, 295 ponareditev uradnih listin, 390 poneverb, 103 neupravičenih uporab, 60 primerov dajanj podkupnine, 47 primerov jemanja podkupnine, 17 primerov nevestnega dela in 2 primera drugih kaznivih dejanj. Pri tovrstnem prestopništvu se v odstotkih najhitreje množijo kazniva dejanja goljufije v službi (za 67,2 %) zlorabe uradnega položaja (53,5 %) in zlorabe uradnega položaja iz koristljubja (za 24,1 %). V precejšnjem manjšanju pa so kazniva dejanja ponarejanja uradnih listin (za 17,4 %) in poneverb (za 5,2 %); druga kazniva dejanja pa so ostala približno na isti ravni.

Organi za notranje zadeve so od skupnega števila gospodarskih prestopkov s svojo dejavnostjo odkrili 1369 ali 60,5 % (lani 63,7 %), same delovne organizacije 641 ali 28,4 % (lani 24,3 %), inšpekcijske službe pa 17 ali 0,8 %, enako kot lani. Iz teh podatkov izhaja, da se delovne organizacije čedalje bolj prizadevajo pri zatiranju tovrstnega prestopništva.

Odkrivanje in raziskovanje kaznivih dejanj

V letu 1975 so organi za notranje zadeve obravnavali 29 820 kaznivih dejanj in so jih z lastno dejavnostjo odkrili 5985 ali 20,07 % (leta

1974 — 5817 ali 19,92 ‰). Oškodovani občani so naznanili 16 246 ali 54,48 ‰ kaznivih dejanj (leta 1974 — 16 122 ali 55,22 ‰), oškodovane delovne organizacije so jih naznanile 5875 ali 19,70 ‰ (1974 — 5304 ali 18,17 ‰), neoškodovani občani 1687 ali 5,65 ‰ (1974 — 1932 ali 6,62 ‰). Inšpekcijske službe so v obravnavanem letu odkrile 27 ali 0,09 ‰ kaznivih dejanj, to je nekoliko več kot leto poprej, ko so odkrile 21 ali 0,07 ‰ kaznivih dejanj.

Od skupnega števila kaznivih dejanj, obravnavanih v tem letu, organom za notranje zadeve ni uspelo raziskati 9728 ali 32,6 ‰ kaznivih dejanj. Izid raziskovanja je kljub zvišanju kriminalnosti v primerjavi z letom 1974 ugodnejši, (tedaj je ostalo neraziskanih 32,8 ‰). Čeprav se je uspešnost raziskovanja v zadnjih dveh letih izboljšala, še vedno ni dosegla ravni iz leta 1970, ko je ostalo neraziskanih 30,7 ‰ kaznivih dejanj.

Po posameznih upravah javne varnosti so ostali neraziskani naslednji odstotki kaznivih dejanj: Celje 31,4 (lani 33,5 ‰), Nova Gorica 19,0 (19,2), Koper 40,5 (42,4), Kranj 29,6 (31,8), Ljubljana 35,3 (35,5), Maribor 30,9 (29,9), Murska Sobota 30,4 (24,2) in Novo mesto 34,3 (32,0).

Izid raziskovanja je boljši pri upravah javne varnosti Celje in Koper, nekoliko tudi pri Ljubljani in Novi Gorici, pri drugih pa je precej slabši, zlasti pri UJV Murska Sobota. Pod republiškim povprečjem so UJV Ljubljana, Koper in Novo mesto.

Preglednica 5: Neraziskana kazniva dejanja splošne kriminalnosti

Kazniva dejanja zoper	Število	Odstotek
Življenje in telo	33	1,5
Svobodo in pravice državljanov	11	1,4
Čast in dobro ime	5	2,3
Osebnostno dostojanstvo in moralo	32	7,3
Družbeno in zasebno premoženje	5475	44,7
Splošno varnost ljudi in premoženja	88	15,6
Javni red in pravni promet	10	0,7

Odstotek neraziskanih kaznivih dejanj velja za število vseh obravnavanih kaznivih dejanj iste vrste.

Raziskovanje premoženjske kriminalnosti

V skupnem številu 9728 neraziskanih kaznivih dejanjih je 9475 ali 97,39 ‰ premoženjskih prestopkov (leta 1974 — 97,59 ‰).

Od 21 188 kaznivih dejanj zoper družbeno in zasebno premoženje je ostalo neraziskanih 44,7 ‰. Izid je v primerjavi s prejšnjim letom spet ugodnejši — takrat je ostalo neraziskanih 44,9 ‰.

Po posameznih upravah javne varnosti je odstotek neraziskanih prestopkov naslednji: Celje 42,3, Nova Gorica 32,3, Koper 57,9, Kranj 39,8, Ljubljana 45,5, Maribor 43,8, Murska Sobota 46,0 in Novo mesto 47,0. Pod republiškim povprečjem so uprave javne varnosti Koper, Ljubljana, Murska Sobota in Novo mesto.

Po vrstah premoženjskih prestopkov so odstotki neraziskanih kaznivih dejanj naslednji: vlomne tatvine 51,0 ‰, žepne tatvine 66,0 ‰, tatvine koles in koles s pomožnim motorjem 72,1 ‰, tatvine motornih vozil 62,6 ‰, druge tatvine 47,3 ‰ ropi in roparske tatvine 34,3 ‰, odvzemi motornih vozil 33,4 ‰.

Izid raziskovanja se je v primerjavi s prejšnjim letom izboljšal pri vlomnih tatvinah (za 2,2 ‰), pri tatvinah motornih vozil (za 3,7 ‰) in drugih tatvinah (za 0,5 ‰). Precej slabši pa je izid pri kaznivih dejanjih roba in roparskih tatvinah (za 5,2 ‰) ter pri odvzemih motornih vozil (za 2,7 ‰).

Preglednica 6: Uspešnost poznejšega odkrivanja

Kazniva dejanja	K. d. z nezn. storil.	% od skupn. štev.	Razis. pozneje	Ostalo nerazis.
Vlomi	4198	84,7	39,8	
Žepne tatvine	485	85,4	26,9	73,1
Tatvine koles in koles s pomožnim motorjem	1104	90,3	20,2	79,8
Tatvine motornih koles	371	90,5	27,5	72,5
Tatvine avtomobilov	18	64,3	72,2	27,8
Tatvine iz avtomobilov ali z njih	378	86,7	27,0	73,0
Tatvine delov motornega vozila	985	87,9	25,3	74,7
Druge tatvine	5927	70,7	37,8	62,2
Odvzem motornega vozila	492	72,5	53,9	46,1
Ropi in roparske tatvine	142	79,8	57,0	43,0
Goljufije	518	43,3	93,1	6,9

Pri premoženjskih prestopkih je odstotek kaznivih dejanj, pri katerih storilci v trenutku, ko se zve za kaznivo dejanje, niso znani, navadno precej visok. Uspešnost poznejšega odkrivanja prikazuje naslednja preglednica.

Ta preglednica kaže, da so organi za notranje zadeve tudi v letu 1975 storilce precej večkrat odkrili pri goljufijah, tatvinah avtomobilov, ropih in roparskih tatvinah ter pri odvzemu motornega vozila, vendar pa ni bila dosežena raven v primerjavi s prejšnjim letom, razen pri kaznivih dejanjih tatvin avtomobilov.

Tudi pri drugih prestopkih je poznejše odkrivanje manj ugodno. Omembe vredno pa je, da je izid poznejšega odkrivanja pri drugih tatvinah kot najštevilnejših kaznivih dejanjih ostal na isti ravni.

Omeniti kaže, da je bilo v letu 1975 uspešno raziskanih še 453 kaznivih dejanj, storjenih v prejšnjih letih. Od tega števila pride 245 primerov na vlomne tatvine, 72 na tatvine, 68 na tatvine delov motornega vozila, 17 na tatvine koles, 17 na tatvine motornega vozila, 14 na odvzem motornega vozila in 20 na druga kazniva dejanja.

UDC 343.3/.7:312.7(497.12)»1975«

Crime in Slovenia in 1975

Purkart, Dušan, Inspector, Republic Secretariate for Internal Affairs, Ljubljana

Between December 1, 1974 and December 1, 1975 the police in Slovenia have dealt with 29 820 offences. This represents an increase of 2.3 percent. Property offences are those the most numerable (21 188): the increase of 2.7 percent has been established there. This increase is especially notable with ordinary theft offences (9.3 percent increase), while

burglaries have decreased for 3.6 percent.

9728 offences, i. e. 32.6 percent of the total, have remained uncleared. Among property offences 5475, i. e. 44.7 percent, have not been cleared, which, however, is still a little better than the same percentage last year, when 44.9 percent have remained uncleared.